

Nr 29

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner om rätt till avdrag vid beskattningen för vissa driftslån inom jordbruket.

(2:a avd.)

I de inom riksdagen väckta, till bevillningsutskottet hänvisade likalydande motionerna I: 209 av herrar *Thorsten Larsson* och *Wikberg* samt II: 269 av herr *Josefson* i Arrie *m. fl.* har hemställts, » att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om prövning och förslag beträffande möjligheterna att medge nystartade jordbrukare under visst antal år rätt till avdrag vid inkomsttaxeringen för amortering å driftslån, som lämnats mot statlig kreditgaranti».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det i motionerna framförda yrkandet, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen I: 209.

Vid beräkning av inkomsten från särskild förvärvskälla skall enligt 20 § kommunalskattelagen från förvärvskällans intäkter avräknas alla omkostnader under beskattningsåret för intäkternas förvärvande och bibehållande. Avdrag må härvid bl. a. inte ske för kapitalavbetalning å skuld.

I de förevarande motionerna framhålles, att det moderna jordbruket kräver stora investeringskostnader. För att underlätta nödig kapitalanskaffning beviljas en särskild form av statlig kreditgaranti åt jordbrukare för förvärv av jordbruksföretag. Det ytterligare kapital, som behövs vid startande av ett jordbruk, kan erhållas i form av statliga garantilån, driftslån, med f. n. i regel 40 000 kr. att amorteras efter viss tidsplan, i regel 10 till 15 år. Driftkapitalåtgången vid ett vanligt familj jordbruk är emellertid mycket större än vad som kan erhållas såsom driftslån. För låntagare med nystartade jordbruk kan amorteringarna bli mycket betungande under de första åren. Motionärerna anser därför att amorteringarna på driftslån bör betraktas som en driftutgift och vara avdragsgilla vid inkomstbeskattningen.

Utskottet

För att avdragsrätt inom de särskilda inkomstkällorna skall föreligga krävs enligt 20 § kommunalskattelagen, att de kostnader, för vilka avdrag yrkas, skall avse utgifter för intäkternas förvärvande och bibehållande. I

samma lagrum föreskrivs, att avdrag inte må ske för kapitalavbetalning å skuld. Den årliga värdeminskning, som en tillgång undergår, dels genom att den trots erforderligt underhåll förslites, dels genom att den på grund av teknikens utveckling blir mindre användbar, kompenseras vid bokföringsmässig redovisning på så sätt att avdrag för värdeminskningen medges med viss procentuell del av anskaffningsvärdet. Vid tillämpning av kontantprincipen medges — med undantag för byggnad och för vissa markanläggningar — inte avdrag för värdeminskning. Den skattskyldige erhåller i stället avdrag för ersättningsanskaffning.

Enligt kungörelsen om statligt kreditstöd till förvärv och drift av jordbruk m. m. (SFS nr 305/1963, ändrad genom SFS nr 313/1964) äger lantbruksnämnd under vissa förutsättningar bevilja statlig garanti för lån till förvärv av jordbruksfastighet (jordförvärvslån) och för lån till nödiga utgifter för igångsättande, omläggning eller utvidgning av jordbruksdrift, såsom för inköp av jordbruksinventarier, utsäde, gödselmedel, foder o. d. (driftslån). För driftslån må en och samma låntagare ej samtidigt åtnjuta kreditstöd beträffande högre lånebelopp än sammanlagt 40 000 kr. eller om särskilda skäl föranleder annat, 50 000 kr.

I de förevarande motionerna hemställes om riksdagsskrivelse med begäran om sådan ändring av gällande bestämmelser att jordbrukare, som erhållit driftslån, medges rätt till avdrag vid inkomsttaxering för amortering å sådant lån. Som motivering för yrkandet åberopas det förhållandet att en jordbrukare, som under ett antal år brukat sin fastighet, lättare kan finansiera sina driftutgifter genom att utbytesmaskiner kan anskaffas, därvid mellangiften blir avdragsgill vid inkomsttaxeringen. En jordbrukare med nystartad jordbruksdrift har inte samma möjligheter. Därför anser motionärerna, att amortering på ett driftslån bör betraktas som en vid inkomsttaxeringen avdragsgill driftkostnad.

Utskottet delar motionärernas uppfattning, att amorteringar på driftslån i förening med andra utgifter kan bli betungande för låntagarna under igångsättningsåren. Emellertid finns i enlighet med vad ovan anförts möjligheter för dessa låntagare till skattemässig utjämning genom metoden att redovisa inkomsten av jordbruksfastigheten enligt bokföringsmässiga grunder. Genom att en sådan redovisningsmetod bl. a. möjliggör avdrag för kostnader för anskaffning av djur samt avdrag för värdeminskning av maskiner och andra inventarier, kan låntagaren bereda sig inte oväsentliga lättnader vid beskattningen. Med hänsyn härtill och då ett bifall till yrkandet i motionerna skulle innebära ett väsentligt avsteg från grundläggande principer för beskattningen, är utskottet inte berett att tillstyrka det i motionerna framställda skrivelseyrkandet.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att de likalydande motionerna I:209 av herrar Thorsten

Larsson och Wikberg samt II:269 av herr Josefson i Arrie m. fl. om rätt till avdrag vid beskattningen för vissa driftslån inom jordbruket icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 31 mars 1966

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar John Ericsson, Einar Eriksson, fröken Ranmark, herrar Yngve Nilsson, Tage Johansson, Lundström, Gösta Jacobsson, Erik Filip Petersson, Sundin och Arne Pettersson; samt

från a n d r a kammaren: herrar Magnusson i Borås, Allard, Vigelsbo, Eriksson i Bäckmora, Andersson i Essvik, fru Holmqvist, herrar Enskog, Forsberg, Larsson i Umeå och Wikner.